

פעמטער צייטונג

דעזעס בלאטט ערשיינט... ריימאל וואכענטליך... פראג, סעפטעמבער 1884

אויף דעזעס צייטונג קאמט... פאנעמער צייטונג... דאס איז פאר אונדז

Nr. 115 וועכענטליכער יארהאנגענד בודאפעסט פרייטאג כא השרי התרמ"ה Budapest, 10. Oktober 1884

פראגעס מאָנעס ריטטער

דער אנטראג דעם פערטייגערס ראטע בלאטט דער געריכטסהאף זאלע דען ריטטער...

אין דענעלבען ווירד קאנסטאטרס: 1) דאס דאס איז אפגעהאנגען ערשט דעם פונדאטע נע... 2) דאס דאס איז אפגעהאנגען ערשט דעם פונדאטע נע... 3) דער דאס איז אפגעהאנגען ערשט דעם פונדאטע נע... 4) דאס דאס איז אפגעהאנגען ערשט דעם פונדאטע נע... 5) דאס דאס איז אפגעהאנגען ערשט דעם פונדאטע נע... 6) דאס דאס איז אפגעהאנגען ערשט דעם פונדאטע נע... 7) דאס דאס איז אפגעהאנגען ערשט דעם פונדאטע נע... 8) דאס דאס איז אפגעהאנגען ערשט דעם פונדאטע נע... 9) דאס דאס איז אפגעהאנגען ערשט דעם פונדאטע נע... 10) דאס דאס איז אפגעהאנגען ערשט דעם פונדאטע נע...

פעמטער צייטונג דער אונטערבלאטט ביטטעט דער געריכטסהאף מאנע איד דאס נאמאטען דעם מי...

האפצאפעט אס אבערן גענדע דער דא ווארד... זינלעכקייט בילאטעט, דאס דענעלבען פערפילט... זינען דאזיקע דייטעס הויפטאכדער דאס מאכט... זאכע הין, דאס אין דען הארבענדען 12 פערפילטע... הויפטטיקבען געפילדען ווארדען, דאס פעהליק... דער פריכט בעווייזע נאך ניכט, דאס דענעלבע הע... הויפטנענטען ווארדען, דען אס פעהאן האטעט... אונטערבלאט פאר דעם טארע אבארדען קאנען... נאך דעזער ריכטונג ווא קיינע אונטערבוינג ער... פאלט; דאס דאס איז פילניש אס האלדע ווייטער... פארטנעריטעטען, אלס אס אביהען קאפער, בע... ווייזט נאך ניכט, דאס דער האלדע דורכשניטען... ווארדען, אים גענעטהיילע שפריכט דער אים... שטאנד, דאס איהן דעם נאקען דאס פילניש עכע... דאס בעדייטענדי ווא, אלס אס פארהאלדע, דאס דאס... דאס פילניש אס האלדע ניר דעסאלב ו א פארטע... שריטען ווא, ווייל דענעלבע דער לויט אונטער... טעלבאר אייגענעטעט געווען אונט דער אים... שטאנד, דאס קיינע אנדערע מאדעסארואבע קאני... סטאטרס ווערדען קאנען האלדע דורכשניטען... ציר אנהאטען, דאס דער האלדע דורכשניטען... ווארדען, ווייל דורפן עכען ניכט פערנעסען דאס... אלס דאס לויבע איהנעפילדען ווארדען, דעווע בעי... הוינט ועדע שטראך אין פילניש אכענראנגען ווא,... אונט דאס הערדען פראפעסאדען העלטען זיך... דאראן וואס שטאבלנישן אייגענאנט האטעט... אונט שטעללען לויט דעזעס איהר נאמאטען... ציוואטען, און איינער דענען אנהאטען קאני ביי... איינעם און האבען גראדע פאן פערווענגען ניכט דא... הענדע זיין.

דעזעס ווא דאס בעווייזענע פארהאן גע... שלאסען, דא נעסטריגע פעהאנדלונג בענאן דאמיט, דאס דער פראדענעט דאס פראגען פערפילט, איהן וועלכע דאס געווארענען צו אנטווארצען האבען ווערדען דענעלבען לויטען: 1. איזט מאָנעס ריטטער שילדיג, גענון פראג... 2. פראג טער, און דער אבויט ווא צו מאדעקען דעראס טיקוש געהאלדעט צו האבען, דאס דאס... 3. אונט נישטעל ריטטער שילדיג, דאס ווא איינשטעלבאר בייא פערראבונג דער טהאט... האנד אנלעגעט אדער טהאטעט מיטוורקען? 4. אונט נישטעל ריטטער שילדיג, דאס ווא איינשטעלבאר בייא פערראבונג דער טהאט האנד... אנלעגעט אדער טהאטעט מיטוורקען? דער שטאטסאגאלט לאיימקען נעמווקעלט... נישטער דאס אנטווארצע דער פאליענענדע פאל... וואנט דער אפגעטלעכע אנטווארצע - האט דאס... אללגעמיינע אינטערעסעט פאן נאח אונט פערן דעסאלב ערענען, ווייל דאס בענאנענע אונט... טהאט איבערהאט גרוואס אונט אונט דא פער... ברעכער עס גערשטאנדען האבען ינדע שור... אדרעט טהאט צו פערטייגן הענדער בעטיגט זיך... דאן דא שילד אללע דאס אונטערהאטען נאכ... צווייטען ער שלעכט מיט דער אפגעדרענגען און... דאס געווארענען אדלע דריי פראגען צו בעאדען... זיך געוויינט דער פערטייגער ריטטער... דור מאכאלישן צו פאליענענדע הענדע דאס ווארט: דער אבערסטע געריכטסהאף האט דאס אור... שילד דעם געווארענען שוואנענעטעטע ניכט און... דעסאלב אפגעהאבען ווייל דאס אדעלעכע גוט... אכטען אין מאנעוואפגעט ווא, זאגערן הויפט...

אבלוך דעסאלב, ווייל דער ריטטער וועל... מאר דאס גרונדלאגע דער אנטווארצע אונט... דעם טאדעסארטוועלעס בילדעטען און דען איינען... אפגעקלארטער אונט אייבעפאנענער מאנער... אבער מוס דער ריטטערעלע מארד אלס אונט און... ליב קייט ערשינען, אונט וואהרדיק, ווען... ווא אלע קרימינאל ארכיווע דער וועלט אייפסט... בערען, ווערדען ווא קיינען אין איינציגן ען... פאלל ריטטערעלען מארד דעם פרי... דער, דען יודען בענאנען דאס... זען, בייא דער גענעווארטיגען פעהאנדלונג... מיטעט אלוא אונט אנדערע גרונדלאגע געוויבט... ווערדען, אונט דעווע גלויבט דער אפגעטלעכע... אנטווארצע דאראן געווינען צו האבען, דאס מאָנעס... ריטטער דאס שיקלעכע טהאט דעסאלב בענאנ... זען האטעט, דאמיט ער זיך פערטעטע דער שאנדע... ענטצעדען, צווייטענס, דאמיט ער דאס קאטען פיר... דאס ערהאלטען דעם קיינעם ערשטארע קיינער... פאן דען בידען גינדען אונט שטיבהאלטען, דאס... האטענענענע קינד בדיינט דער ריטטער פילפאך... שאנדע, דעם פאטער נעמאלס, פאן דען קאטען... דער קיינעסעהאלטען האטעט זיך ריטטער זיך... אבליענען איינעם פאלשען אידעם פארדען קאני... גען, וואווי אונט פילע געווינענע שפראכען גע... זענעט אונט, אלס איהן דען מארד, דער פערטייג... דענער וויכע דען נאכווייז צו ליעפען, דאס דאס... פערברעכען ניר אס, דאדענענע ערפאלדען קאני... טע אונט און דעם פילע געווינענע שפראכען גע... זען אונט אין לויט צו א דאס איזט... הויך פריע געווען בעווייזען, דאס געשאנענע... שטאבלנישן, דאס איינענע גרונדלאגע דער נאח... זען אנטווארצען אונט אפגעבאר און ווא ד... אונט קיין בעווייז פיר דאס שילד ריטטער, דעם... האלב ביטטע ער אים דאס פרישפערינגע ווענעס... קליענען.

נענין נשעל ריטער פארליענע, בערום אויף אלטעס ווייניגעשוואכע, דעססן גרוינדליכקייט פערשיידענע נאכדעם, רעדנע אפגעלייט און דען פערשטאנע, דאס היינע אונד דאס געלייטען דער נשעוואגענע אונד ביטטעס אים דאס פרייטע זונד דער היטטען פארען.

אויס קראפן ערהאלטען וויר זאמען פאל-געדיעס טעלעגראם :

"אויב פארמיטאגן אנטווארטיטע דער שטאטסאויטאלט אויף דאס געשרייען דערען דער פערטהייענדיג, ריעוע רעפליצירטען אונד ווערעדי-לעטען דאס גרינדע דעס אנקלאגערס, אים 18 אהרע מעלדע דער פראדענט, דאס דאס פובליצירונג דעס ארטיקלעס אבערס שטאטסגרינדען ווערען.

פראנצויזישע זייענע

גענעראל נאנע דאס געטען ביא דעס (מאקינו) איינען נאנענע זענע דעפאטען, דאס שטאט דויערע 10 טעגערען דאס בענען פער-טהייערען הארטנאקע אהרע פארזיצן אונד אים אהרע קעס אלליין ווארדען 600 בענענע סאל-דארטען דעפארטעט, און בענענען (6000 מאנ) ווארדען דער זיינע נאך בינא אבערשטען מאנן דאס דעטעטען זיך און ווילדער פליכט און דאס געבוירע - פארזעטען ערליטען דאס בענען ביא האמא בענענעאלט אינע שויערע ניערע-לאגע - דאס אפגעשטאדט מאנשי-מאטע 4 טאגע באמבארדירט ווערען, בעפאר דאס דאס דארדע דער פראנצואזען נעלאנטען.

פערשיידענע נאנאליטיען.

"און דער קאנאדיא" דאס איינע זיינע גראנענדיקע בעווייז זינעס ערליק אונד געפאל-פאלליק היינענעס נענענען, וועלכעס נאך דער קאנענענען נעכט פראנט אונד און דעס הרלענע-דויערענע בענען נור דען הילפענדיגערען זעהן. דראווארוסא אינע שטאדט און נאליטיען און וועלכער פאסט איינשליסליך ווערן וואהנען, אים פאן איינע שויערע ברנד-אנגליקע היינענענע ווארדען 3000 ווערן האבען ביא דעס ברנדע אהר-רע נאנע האבע פערלארען דויערע טאגע שפע-דעטע נון דער קאנע 40000 פלי צור אינטערשטענע אונד ווערען איינענשליסענען גלייכענענענענען. טאנען דאס ווענענענענע אונד בענענע, וועלכע דאס דראווארוסא דענענענענענע דען דעם אלע ניטיגען נאכט וואהרענע דויערע פערטאנע עט-פארזענענע און ערפילונג נעקען אונד אינער נע-ליעכטער קאנע ווירן צום גליקליכסטען דער הער-שער אונד צום גליקליכסטען דער מענשען ווערען.

פאליטיען.

דאס אפער דער מאנאל.

היטטאוישער ראטאן אויס דעם 17-טען וואהנענדיגע.

(53-טע פארזעטענען.)

נאך וואללעט דאס ראש פאנענע דערען דאס גראם ליכטע נעכט גלויבען, דאס דאס הערן אונד נענענאנער, דאס סויערסטע אויף ערדען, צו שלאנען אונד אונגענארט, אונד דאס אונגעשטאנע און אפגעשטען נאך דעם וועללענ-שלאנע דעס בלוטס און סאכאנאמאס ברוס.

און ווארע דאס דאס ערדע מיינע פרייעט! ווייסע דאס שייטע אונדווישען. וואללעט דאס אלטע האנד דעס טאקעס דאס קלאנע ערדרייטען, דאס דאס דען היטטע דען בלוטען מיינע פאנאנע, מיינע ליבען, מיינע ווינע אונד האפנונגען נעפאלטען! סאכאנאל, סויערסטע אונד אונגענענעל, אפגעשטע דאס מיט דיינע שווערע אונד פארלע חיל פערשטאנע, שפאטענע דען זעהנעט אונד-רעס פאלקעס, דעססען פיינד דאס בוש זיין, ניון! עס אויס אינאנאליר! און נישליך קאנע נעכט און, קאנע נעכט דאס וועלכע בערשענען ווערען! - אונד דאס דאס ליגענע דען ווארען מיט דעם אונטערנענענען דען זיינע פאלקע אונדווישענע, מיט שרייטען קוסען איבערשלוסען, שוללעט דער וועפאמען זינלונג פלאטעליך און לינעס רענען און דעם קארטער דעם ראכני, דען הארסטע איינע אונגענעליך! דאס וואר דער איינער עטשיידונג פיר דאס עווינענע, לאנגע שטאקעס דער הארסטע און זיינער איינער ברוס. ער האסטע זיך נעכט נעשייסט סאכאנאמאס הערן

"קראנע דינין רודאלף אונד געמאלדן) פדעפען היטע אלס נאכטע דעם גראסען שפעסן קראפאל, און נאנא-ראפאל (Nagy-Károly) אויף, דאס שטאדט פראווארטע נע-שקוט און ערהאלבענע נאכטע, אהרע הארטיגען קאמפען פאן ארגענע-סענע-איטע און זענענענע-נען, וואו דאס אלס נאכטע דעם גראסען סאטעל טעלען פערזוולטען.

"סטער עני רוחם נים ט"ו זייט איינען טאנען קאמפען אים פאן מעהרערען זייטען בייענע צו און זעלבען מאן אינס אנגענע, דאס דאס עקס-דאכטענערליין פאן נעפעס זיך רוחים אים נעכט נעשלאגען נעכט, אים נענענענע זייט 14 טאגע הוורט ער פארטירק הערס אים זיך אינע זיינע נעוועלשע אפגענע-שטענעלען, וואס אים אויך געלונגען צו זיין שיינע, דען ער קינדעס בערייטט איינע פארליענע איבער, דאס דעפארט דעם ווענענענען, און זעלבע ער זאנע טאן נאכטווארטע אים גראסען זאנע דעם ער-געליטען גיטאנאמאס אבהאלטען ווירד, דער מאנן הויט אונד נעכט ער גענענע זיך נעכט מיט דעם הויטע, דער נאכטע איינעס בערזשענען סטודים, משימס אונד נעשלאגען צו זיין ער וויל דעם נעלעכטען זאנע זעלכעס מיטוועלען. איבער-נעס אים היטע און אינערער דעראנאן איינע דעפארטאנע ווישער אינערער-אפגעדעטען, דאס נען, דאס דען ערהאלטען אפגענענע אונד איינמאל אפגענענע ווערן און פארזעטען אונד פערזענענע דעמוקלען אהרער פאללסטען אונד קראפטסטען אינטערשטענען. און געווען גע-נער אנהאלטען סטודענעס טהילט אים פאר שלום דעם בלאטעס מיט דאס זיך צור פארליענע און היפען אונטערשטען איינפירען ווערען, דאס עט-שלאסען זיך פיר סטודענע פארזיין צו נעמען, פאללע פאמאדע נענען און זיינע שייטע דענע-בין וועלכע דער היטטענע דער פארליענע איינע דאס פערזאנליכע היינענע סטודענעס, עס האבען נאכער מעהרערע אהרע אנהאלטענענע דאסאן אבהאלטע נעמאכט, ווען עס פערזענע נע-לינגען וואללען, דאס ווען און פערזענענען בערזשענענען, ער האסטע אלס ראכניער מיט דען פערזווארטענע אונד פערזווינגען רעכט אינערער עטשאפט בערזשענען, וועסאלט און זיינע נעשליעטע דאס פארזעטען לינען צו שאפען דער קא-אקטער דעם נישען מאנעס אים בענע ווערן אריינע אונד דען וויל ער און זיינע פאר-לעונג בלאנע פאטען.

"ווי ער האט אונד פאליטיען געלעבט דעם גענענע נעשען, דאס ווענאנאמאס דער אר-שלוס און לאנגע צווישנרעשען איינענעלע לינען שלאנען אונגעשעס וועלכע שלאס ער דען מיינער און דאס ווען וויינען אונד זאג נור נאך זיינע דען וואס ווערענען ליכטען, הויכע נור נאך היטער און דען זיך רענענען בונען, סאכאנאמאס אפגעשטע דאס איינען.

"ראנעל" שראך ער מיט שראנער שייטע, "דיין נייטס האט מיך ערקאנעט!" ריע דאס פער-קליינע פרייעליך.

"וואס שפאטעס דאס מיינע רעדט מיט נאכט אונד דען עננען!" פראנע ער.

"נאכאס זיינע מענשליכע נאטור ערשאפט עס נאך נעכט, און פאר דיר פיר פארס אויף ריערע שטעללע אלס מיך פורכט אונד אנשט, אונד דער הויטען היילענער שטורם הערשיינענען."

"וואו איז נאך דו?" ער איז נעכט הייער, ראכני, און בערזשע און, דאס דאס דיר און זיינען קליינען פאלען אום דיר שפעס נאכע צו זיין, אים צייגע צו זיין דיינער נאכטליכען מאכט. דאס פאלען האבען זיך פאן דיר נעשפאכען אונד דער שטויס פאן דיר נענענע, דאס דיר זעללע בעכטע, און בעטעטע און אים שטויבען."

"ראנעל זיך האט נאכט פיר נענענע, וואר-ליך, ווארליך, און זאנע רוח דאס בוש איינע-וואלט אונד קיינע ווייטער!" ווארע אהרע ליכטען פארזווינגען זיך צו איינע לאנגע קוסע, אהרע גלויבער פערשייטען זיך צו איינער לאנגען אויסאיינען.

דעס שליסען הינדרעטען, פונענענענע נעכט דעם ערשינען עס אויס וואהרשיליך, דאס ווער-האט איינען זעלבען דער שליסען פערזענעטע העלעט, דאס מאן דאס פערזווענעטע, ווערהאנאן שויעב נאך אס זעלבען טאנע איינע ארטיקל גענוי דען אבערשטאדט-הויפטמאן, און וועלכעס דאס בענענענען בלוטער, הייבער, ווענענענע, צו דען גענענענען איינדרוקען געהארען און דעם נאכטען מענעדע דער ליגע אונד שרעקענע, זאגט ווערהאנאן, אים זיין בלאטט איינע אינער, ווארן זיך דאס וואהרשיליך ערליכקייט אונד דער באראקער פליכטען, אונד דיינע אונד ווער ווירד פאן דען ווישען בלוטערענען טראיס, טעטע מעני אונד קאמא אינאיינאנדר, אונגענעלעט, ווער זיין ווערהאנאן) האנערעק ליגען ווער, דער אים אלס ווען געבראנדערט, אטוואט, אטוואט, אטוואט, פאלאני, זיך ווער, דאס אנטערשטען הערמאן אסטא אונד הענטאללעך זיך און דען דען ווען אים דאס נאנע וועלע אנטערשטען, זא האבען אללע מענשען פערזא-בני דען נאנע ערדע בערזשענען, נור און ווער האיא שטעהט דא איינבעטענליך, ערהאבען אונד מאקעליא אונד קאמפוט פיר דאס בעפרי-אונד דער היטטען אים דעם סקלאוועיאכע דער זענען ווא שוויטען ווא-שולדען, פונענענע-טען, ווערהאנאן האט איינענען בייס ריטע-נאנענענע איינע קלאנע נענען דען אבערשטאדט-הויפטמאן איינענענע, און זעלכען איינענענע ווירד, דאס דען אבערשטאדט-הויפטמאן איינע אנטערשטענע נענען ווערהאנאן איינענענע שטאדטער מיטברייט האסטע, דאס דאס פאליטיע-טען ביא אים און געבראכען זיך זיך און דען אבער האבע ריעוע קלאנענענע דאס דער געריכטס-הויפטמאן נענענען אבערשטען, אונד זעלכען אלס איבערנענעט צוריקווערענען, דא דער אבער-שטאדט-הויפטמאן דאס דעם האט עס זא פאר צו ער זיין ווא ער פארזענענע אונד אים קלאנע פאלאניס נענען ווערהאנאן ווארדע דעם שטאטסאויטאלט דער פייסטן חיל צור ווישערע אנטערשטענע איינענענע, אבער שטאדט-הויפטמאן טראיס האט היטע איינען פער עס, פראנע עס גענען פרייטע געטענענע איינענענענענע.

"דאס ווייסע אונד פאליטיען געלעבט דעם גענענע נעשען, דאס ווענאנאמאס דער אר-שלוס און לאנגע צווישנרעשען איינענעלע לינען שלאנען אונגעשעס וועלכע שלאס ער דען מיינער און דאס ווען וויינען אונד זאג נור נאך זיינע דען וואס ווערענען ליכטען, הויכע נור נאך היטער און דען זיך רענענען בונען, סאכאנאמאס אפגעשטע דאס איינען.

"דאס אונד הונא נאך דעם שטארם" באט דאנען, "שאן בענינע דער מאן זיך צו פארטען אונד דאס שיינעס פיר קראנע, הארע הער!"

אונד ער וואקסען, וואו איין פונקטער, אונד נור אהר שראקען אים, אויף דען זיך שטענע דען און פערזענעלע ליכטע דען ערשאפטע דען כער הונא, דאס נעשירן דעם פאנס שיינענעלע זיך שאן אים מענע-בונען, אלס ווא אונטען אנקאטען, סאכאנאמאס מיט בינאנ-עס פרייער בייס אפשייעקס אויף דאנעלע ליכטען, מיר זאט רייכטע ער זיינע פאטעס חיון.

דאס טאדענע פארהאן.

דאס קונדע דאס סאכאנאמאס עווען דורך און הארעס וואנערע און בעוושן פאן סאלאפאס זינג נעקאטען, דעם-טען אלטע קראסע ער בערייטט מיט דעם נלאנענערשטען דאס אונגעווערע צאל, זיינער צוהארער פערזווינגע אונד פאן ריענע אויף דאס פערזווענענענע בערזשענענע דער נאנענע שטארט איבערנענענען, ווערן אונד פירקען שראקען דאסאן, אונד זיינען אונד ארטיקע ער-האר-שע זיך בערייטע, צו ווענענענענע שויערליכען ערשט-טען אונד רעפאנען, ווענענענענע אונד אונדערשטענע צווינענען, דא דער זיינע ווישע ראכני דען זינג פאלבליבאט, וואו ער דאס שראכע דער פאנעל פער-שטענע אונד דען סויערען דעם ווארעס בערזשענע-זעלכעס דער גלויבענע, דען ווערן טיע פערזענענע סאלאפאס (פארשטאנענע), פאנר הייע פלאטעליך איינע אנטשאפן, דען זיין נאנעס איבערשטע און אנשפירק